

Sons of Norway, Eidsvold lodge 8-009, desember 2019, 36. årg.

Sons of Norway 125 år

SONS of NORWAY

Celebrating 125 Years

1895-2020

Tirsdag 14. januar markerer Eidsvold Lodge i ord og bilder at organisasjonen internasjonalt fyller 125 år i år. Vi har med noen internasjonale glimt her i dette bladet, og gleder oss veldig til å høre direktør Terje Joranger fra Utvandremuseet fortelle om den enorme utvandringen til Amerika. Ca 800.000 av en befolkning på 1,6 millioner dro fra Norge i løpet rundt 100 år fram til 1927. Altså halve befolkningen! De trengte å støtte og sikre hverandre, hjelpe hvis noen led tap eller på annen måte kom i vansker. Så de stiftet «Sønner av Norge» etter Bjørnsons idé. Som et «forsikringselskap» og en kulturorganisasjon for det norske de alltid satte høyt, lærte til nye generasjoner, og bevarte som drømmene fra Gamlelandet...

VELKOMMEN kl 19! Ta med venner!

PRESIDENTEN HAR ORDET:

GODT NYTT ÅR 2020!

Da er 2019 et tilbakelagt kapittel og et nytt tiår ligger relativt ubrukt og spennende foran oss.

2020 er et spennende år for oss i distrikt 8. Vi skal arrangere internasjonal kongress i Ringsaker nord for Hamar i midten av august, men vi skal også markere at Sons of Norway fyller 125 år.

16. januar 1895 var 18 innvandrere fra Norge samlet for å danne en forening som skulle sikre norske innvandrere til USA økonomisk bistand og trygghet. Etter hvert ble det også et sted å minnes det landet de forlot.

I Norge ble Sons of Norway etablert i 1982. De første tiårene var Sons of Norway D8 et distrikt i vekst. Medlemmene ble flere og nye lodger så dagens lys. Dessverre er situasjonen en annen nå. På landsbasis er det færre enn 1000 medlemmer igjen og det blir stadig diskutert hvordan vi skal få nye og noe yngre krefter til å melde seg inn.

Hva får jeg igjen for å være medlem?, er jo et spørsmål som blir stilt.

Som president enda et år i Eidsvold Lodge håper jeg året 2020 kan være med på å skape litt positiv blest om organisasjonen vår i forbindelse med internasjonal kongress i Norge, samtidig som vi må fortsette å jobbe lokalt.

Det du kan gjøre er å framsnakke vår organisasjon til venner og bekjente. Reklamer litt for medlemsmøtene med flere spennende emner.

Ta med deg en liten gevinst til kveldens lotteri og møt opp på Best Western LetoHallen tirsdag 14. januar kl 19. Kaffespleis kr 90,-.

Med vennlig hilsen
Ranveig Lîe, President

GAMLE GLIMT FRA USA

Fun Fact #1

Sons of Norway was organized as a fraternal benefit society by 18 Norwegian immigrants in Minneapolis, Minnesota.

www.sonsofnorway.com

Fun Fact #3

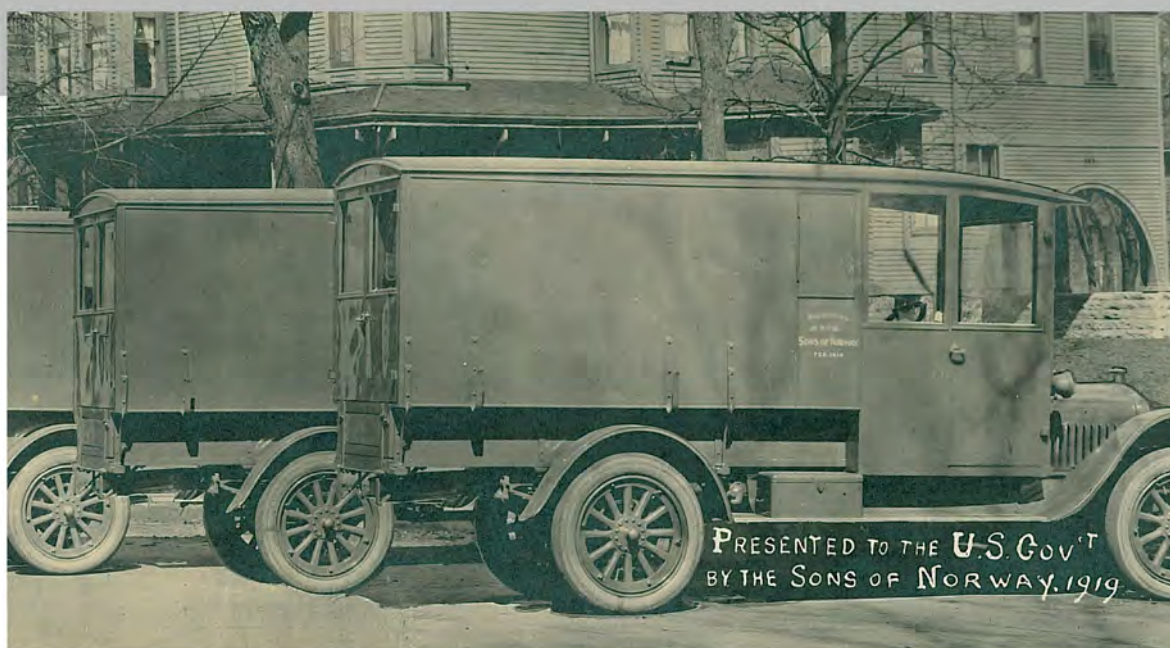
Sons of Norway was originally called Sønner af Norge, a name created by Norwegian Nationalist author Bjørnstjerne Bjørnson.

Fun Fact #5

In 1917, 728 Sons of Norway members enlisted in the U.S. Army. Sons of Norway donated three ambulances to the American Red Cross for the war effort.

www.sonsofnorway.com

Fun Fact #7

A group of Norwegian men (our founding fathers) met to determine a means to protect one another and their families. Many of these men originated from Trondheim, where in exchange for a small weekly fee, members were given access to medical care. The immigrants built on this idea and started to develop Sons of Norway.

Fun Fact #9

In 1942, Sons of Norway declared that English would become its official language.

www.sonsofnorway.com

Eidsvold Lodge gratulerer i januar:

Januar: 08. Arne Lie, 25. Hans G. Bjørge,

Februar: 02. Tommy Dalbo, 07. Monica Strid, 22. Nina M. Wahl, 24. Eva Skauen Granly, 28. Katrine Anna Berg, 28. Johan André Granly, 29. Ole Arnegård.

Styret i Eidsvold Lodge arbeidsåret 2020

Org nr 892675392 Stiftet 15.09.1984

President: Ranveig Lie – ranveig6@online.no – 4149 9711

Visepresident: Uno Wahl – uno@unomo.com – 932 33378

Rådgiver: Astrid Helene Granly – astrid@reklame-huset.no – 9365 6086

Kasserer: Eva Skauen Granly – evagranly@live.no – 911 72972

Sekretær: Helen Melby Espelund – melbygrd@online.no – 993 88 385

Medlemssekretær: Trond Lie – tro-li2@online.no – 913 44 499/480 83 115

Redaktør: John Granly – john@reklame-huset.no – 4650 2787

Aktivitetsleder og sosialleder: Knut M. Capjon – capjon@yahoo.com – 918 13310

Fotoansvarlig/dokumentasjon: Redaktør John Granly

Adresse: SON EIDSVOLD LODGE 8-009 – EIDSVOLL, postboks 100, 2071 Råholt

PROGRAM 2020

- 14. januar** Direktør Terje Joranger fra Utvandremuseet kåserer om SofNs start, og om den store utvandringen fra Norge i 100 år fram til 1927.
- 11. februar** «Oppveksten som formet livet». John Granly om sin far, bygdefotografen Johan Helmer Granly og noen av hans gamle bilder. Presentasjon av regnskap og budsjett. Velge delegater til Kongress 11. – 14. juni.
- 10. Mars** Uno Wahl viser filmer fra Amerika med Erik Bye.
- 14. April** Ole Arnegård viser tidligere ikke viste bilder fra sine USA-turer.
- 12. Mai** 75 år med fred. Quiskveld med Knut Møller Capjon.

En illustrasjon på dagens handelsforhold mellom Norge og USA. Handelen bare øker og øker, og det dreier seg slett ikke bare om fisk og olje! Er du interessert, så står det mye om dette forholdet på de internasjonale nettsidene for Sons of Norway.

Takk for en fin
JUBILEUMSJULEFEST!

NETT-SURFER'N

v/ Ole Arnegård

o-arnega@online.no

Godt nytt år til dere som tar tid til å lese januar-utgaven av *Nettsurfern 'n!* Ved et årsskifte kan det være naturlig å stille spørsmålet: Har denne spalten «gått ut på dato»? Når omtrent alle er i besittelse av en «smart-telefon» og på noen sekunder kan «google» seg fram til det de er ute etter, er det da så interessant å bruke tid på dette? Gi gjerne tilbakemelding på et av våre Lodge-møter. Med februar-utgaven 2020, vil det si 12 år med denne spalten i avisen vår.

I desember-utgaven var jeg inne på det med planlegging av en eventuell tur til USA til sommeren. Jeg har tidligere presentert nettsider der vi på en enkel måte kan finne fram til attraksjoner og severdigheter i de enkelte delstatene. Dessverre forsvinner noen nettadresser, men fortvil ikke, det dukker opp nye. En av de presenteres her.

Under planlegging av turer til USA - hvor det kjøres en del mil med bil, har det alltid vært naturlig å finne veier som samtidig gir gode opplevelser. Her er det presentert såkalte «scenic drives» for hver delstat og selvsagt er vi også ute etter attraksjoner og severdigheter langs våre kjøreruter. Jakten på de underligste attraksjonene gir en ekstra motivasjon for å lete på nettet. I oversikten for de to valgte nettadressene finnes også byene i delstatene. Håper sidene er til nytte for din planlegging eller til ren underholdning.

<https://www.thrillist.com/travel/nation/most-scenic-drives-near-me-every-state-america>

<https://www.thrillist.com/travel/nation/weird-roadside-attractions-strangest-road-trip-sights>

Ole and Lena

1. Ole was running a gas station in North Dakota (not far from Mayville). One day, a nun ran out of gas about two blocks from the gas station. She stopped at Ole's station and asked if he had a gas can she could use to get her car started.

Ole checked and found both of his emergency cans had been loaned out and hadn't been returned. He finally located an old bed pan in the back room. Ole reckoned the pan would hold a gallon at least and that would probably be enough to start the car. The nun gingerly carried the bed pan full of gas back to her car and commenced to pour it into the gas filler.

Meantime, Lars drove by in his Model A Ford. As he pulled into Ole's gas station, he exclaimed; "Man, oh man, Ole, dat nun back dere REALLY believes in MIRACLES!"

2. Swen Carlson and Ole often compared the relative talents of Swedes and Norwegians. Ole began bragging about all the Norwegian he could remember. Getting into the subject, he began boasting about his great great great Grandpa, who according to Ole, was the greatest tree chopper in the world. Ole claimed Grandpa's greatest accomplishment was clearing trees in the Sahara forest.

"Vait a minute!" – exclaimed Swen. "Da Sahara is a DESERT!"

"Sure," answered Ole. "NOW!"

3. Lena took on a side job selling cosmetics. She had a tough time getting into houses to show her wares – until she thought of a novel approach.

She would ring the doorbell and when the lady of the house answered the door, Lena would say; "Say, have you heard da latest about da neighbors?"

4. Ole paid a visit to his elderly aunt Gunda in her old Victorian house in Decorah. While aunt Gunda went across the street to borrow some cream from a neighbor, Ole spied some peanuts in a dish.

After trying one or two, he impulsively kept eating until they were all gone. When aunt Gunda returned, Ole sheepishly apologized for eating all the peanuts.

"Dat's OK," said aunt Gunda. "I already sucked da chocolate off dem this morning."

5. Little Ole's teacher scolded him, saying; "You can't sleep in my class!" Little Ole replied: "If you didn't talk so loud, I could!"

SKAL DU TIL USA?

Kontakt vår hovedsamarbeidspartner for gode avtalepriser:

Flybilletter
Hotell
Leiebil
Cruise
-vi kan USA-reiser

USA EXPERTEN

OK REISER

Elveveien 21, 4489 Kvinesdal
tlf. 38350204, faks 38351503

www.usaexperten.no

Tlf: +47 38 35 02 04 - epost: firmapost@usaexperten.no

REFERAT FRA MEDLEMSMØTE 12. NOVEMBER 2019

Tilstede: Helen M. Espelund, president Ranveig Lie, medlemssekretær Trond Lie, kasserer Eva S. Granly, aktivitetsleder og sosialleder Knut Møller Capjon, vise-president Uno Wahl, rådgiver Astrid Helene Granly, og redaktør John Granly kom etter hvert.

Ranveig ønsket alle velkommen. Deretter sang vi de tre nasjonalsangene. Så fikk leder av valgkomiteen, Asle Hoel Knai ordet. Han la fram valgkomiteens forslag til nytt styre:

Forslag	Valgt ble	stemmer
President: Ranveig Lie	Ranveig Lie	med akklamasjon
Visepresident: Uno Wahl	Uno Wahl	med akklamasjon
Rådgiver: Astrid Helene Granly	Astrid Helene Granly	med akklamasjon
Kasserer: Eva Skauen Granly	Eva skauen Granly	med akklamasjon
Sekretær: Helen Melby Espelund	Helen Melby Espelund	med akklamasjon
Medlemssekretær: Trond Lie	Trond Lie	med akklamasjon
Redaktør: John Granly	John Granly	med akklamasjon
Aktivitetsleder og sosialleder:	Knut M. Capjon	med akklamasjon
Det ble også vedtatt å velge fotoansvarlig/dokumentasjon: Redaktør John Granly		

Julebord er 7. desember på LETO. Det koster Kr. 350,- Drikke betaler vi selv. Påmelding til Eva Granly.

Underholdningen blir ved Arnfinn Rasmussen og Magnhild Lersveen.

Dagens foredrag Dal – Boka ved Tom Jøran Bauer

Tom Jøran Bauer fortalte oss om sitt arbeid med boka om Dal. Meget interessant for oss som bor i nærheten. Han fortalte at han har holdt på med den i tre år.

15

Tidsrommet han beskriver er fra Jernbanen ble åpnet i 1854 og fram til i dag. Dal var det store stedet i søndre del av sørbygda. Det var engelskmenn som bygde jernbanen, de fikk nok forståelse for at det ikke var like enkelt å bygge jernbane i Norge som i England. Været ga flere problemer enn de hadde regnet med. F.eks. ble det nødvendig å bygge ny bru over Risa etter kun 10 år. I forbindelse med jernbaneutbyggingen, ble vegnettet i området endret. Trondheimsvegen ble lagt om og ble nå lagt parallelt med jernbanelinja ned forbi Dal Herregård. Det var Dal Herregård som ga navnet til stasjonen. Her bodde en prominent herre ved navn kammerherre Faye, og hit kom det mange fine gjester, både kongelige og adelige. Tidligere ble tømmer fraktet med hest til Oslo, men etter at jernbanen kom ble det fraktet til Dal stasjon og videre med jernbane til Oslo. Også andre varer ble sendt med toget, f.eks. melk og kjøtt. Det førte til at det ble mange slakterier i området rundt stasjonen. Han viste bilder av 5 brødre Dønnum og 3 av disse hadde slakterier i Dal – området. Rudbutikken kom fort på plass i stasjonsområdet, og den holdt ut lenge. Det kom 2 hoteller, Sissner og Dal hotell. Sissner ga seg i begynnelsen av 1970-årene, og Dal Hotell brant ned i 1969. Det viser jo at det var mye liv og folk på Dal. Det var mange bedrifter som slo seg ned her. Noen ganske store med mange ansatte f.eks. Eidsiva Mineralfabrikk og Sobra Konfeksjon. Det var egen drosjestasjon på Dal og vi fikk se bilder av mange fine biler m/stolte sjåførere. Forsvaret brukte stasjonen mye, hit kom tanks og annet forsvarsmatriell i tillegg til alle soldatene som ofte kom med toget. Vi hadde Løkenbygningen som senere ble Dal Bygg, Malthes minde hvor man hadde Bibliotek og dette ble brukt som forsamlingslokale. Dal skole hadde også egen skolemusikk, og drillkorps foran. Vi hadde Hellerstadbanen og Skjermertopp. Dal var Romerikes interkommunale knutepunkt.

Men så kom 1970 – årene, og da begynte mye av forretningsvirksomheten å forsvinne. I de senere årene har befolkningen i Dal-området økt mye. Bak stasjonen på vegen mot Finstad har det i liene kommet mange hus. Likeledes er det bygget mye langsmed Trondheimsvegen på motsatt side av jernbanen. Fra å være et sted med mange arbeidssteder, er det nå blitt et sted hvor folk bor. Man regner med at det bor ca. 4 000 mennesker i Dal-området nå.

Om boka kunne han fortelle at ingen av bildene har vært offentliggjort tidligere. Mye av bildematerialet er lånt av private. Boka koster kr. 350,-, og den vil være en fantastisk gave for folk med tilknytning til Dal. Vi takker Tom Jøran Bauer for en hyggelig stund med Dal som tema.

Så gikk ordet over til Ole Hillestad som er D8-sekretær.

Han begynte sitt foredrag med å vise en film som er laget av Uno Wahl og han selv. Etter å ha sett utvalgte nydelige bilder fra steder rundt om i Norge og kanskje

spesielt i vårt område, kan man jo forstå at amerikanerne kunne ønske å komme hit å få se det med egne øyne. Man mener at det er på tide at den internasjonale

16

Kongressen holdes i Norge, det er lenge siden sist. Nå er det vedtatt at den skal holdes på Hamar fra mandag 17. til 24. august i 2020.

Mandag

Man ønsker en mottagelse av styret i Oslo, gjerne som sist med mottagelse i Oslo Rådhus, med f,eks, kongelige tilstede. Det er søkt Oslo kommune om dette, men det er ikke kommet svar ennå.

Tirsdag

På tirsdag får styret en tur med Skibladner, og vil bli bevertet på Utvandremuseet.

Onsdag

Onsdag begynner det å komme delegater. Hvor mange som kommer vet vi ikke ennå, fordi de velges på sine lokale Kongresser i juni. Delegatene hentes med buss og kjøres fra Gardermoen til Kongresshotellet (tidl Olrud Hotel).

Torsdag

Torsdag kan delegater og ledsagere velge mellom to destinasjoner:

1. **Eidsvollbygningen.** Dit kjøres de med buss og får omvisning og servering. Dette må de betale selv. Hva prisen blir vet ikke ennå. Alle avtaler er ikke skriftlig avgjort, men det må de bli.
2. **Maihaugen**
Det samme gjelder her.
3. **Åpningsseremoni** skal foregå på ettermiddagen på Kongresshotellet. Her blir det flere seremonier og høytidelig åpning.

Fredag

Det er planlagt grilling på Utvandremuseet. Her er det foreslått å få hjelp av elever fra yrkesskolen på Hamar nå det gjelder servering osv.

I tillegg er det ønskelig med mange damer i bunad, og flere hjelpende hender.

Lørdag

Er det avslutning av forhandlingene på Kongressen og etterpå bankett. All mat og servering må deltakerne betale selv.

Fylkesmannen og noen lokale ordførere ønsker å delta på banketten.

Biskopen i Hamar ønsker å delta på åpningen av Kongressen, hun vil også gjerne at det holdes en gudstjeneste i forbindelse med Kongressen.

Ting som er under forhandling og bedrifter og kommuner som man er forhandlinger med om forskjellige ting, er:

Nortura	Kokker fra Yrkesskolen
Hamar kommune	Ringsaker kommune

Stange kommune HMK om busstransport
I tillegg ønsker man kontakt med Coca Cola, Ikea og kanskje flere.

17

Det skal lages gaveposer til alle delegatene: Her har vi fått lovnad fra Heimen om poser og silkeskerf, Oseberg Lodge vil komme med stemmegafler med motiv fra Domkirkeodden. Porsgrunn kommer med glassgjenstander.

Det trengs gevinster til silent auction.

Uno er utnevnt som offisiell fotograf for Distrikt 8.

Av andre ting som må gjøres er å se på flaggstengene foran hotellet, de må kanskje byttes ut.

Hillestad uttrykte at han er veldig fornøyd med den jobben som gjøres!

GODT OPPMØTE

I tillegg til de to talerne, hadde vi servering og utlodning. Det var 26 personer tilstede, og utlodningen ga Kr. 1380,-.

Referent Helen Melby Espelund, sekretær

- 1.** Host a contest! In your digital box, you received a coloring page with a picture of the fjords, sailboat, lodge and Norwegian flag. Host a contest for the kids and/or adults to see who colors it best!
- 2.** Throw a big bash and invite your friends and family. Make traditional Nordic cuisine, decorate your lodge, and show your non-member friends how great it is to be a part of Sons of Norway.
 - For recipe inspiration, visit our recipe box here:
https://www.sofn.com/norwegian_culture/recipe_box/
- 3.** Movie night! Play the "History of Sons of Norway" video to learn about how Sons of Norway was started, the evolution and growth of the organization, and what's in store for the future. Gather everyone in your lodge, get some popcorn and enjoy this 25 minute video.
 - History video can be found here: <https://www.youtube.com/sonsofnorwayhq>
- 4.** Order commemorative merchandise. Order a cake, get a pair of Sons of Norway socks or order t-shirts with the anniversary logo on them.
 - Sons of Norway online store coming out after Labor Day
- 5.** Host a 5K. Invite your lodge members, friends and family to run a 5K in honor of the 125th anniversary. Wave your Norwegian flags as you run!
 - You can order small Norwegian flags here:
<https://www.united-states-flag.com/world-norway.html>
- 6.** Ask your Chamber of Commerce to make it the official Sons of Norway day in your town.
- 7.** Host a folk art competition. Have your lodge members bring their proudest art pieces to display at the lodge and make it competitive!
- 8.** Create a time capsule. Make a video or presentation, tape pictures to the walls and display the evolution of your Sons of Norway lodge.
- 9.** Throw a lodge open house. Invite members of the community to come learn about Sons of Norway and what being a member is all about.
- 10.** Bake off! Have your members bake their favorite Nordic treats and invite friends and family to enjoy.

Magnhild fra Vallset

..og Arnfinn!

Moro med torader!

ANNONSE